



KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ / LAP

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség hír- és levelezőlapja



KTE Tavaszai Szakmai Nap

Tartalom

Napló

Remekművek szamizdatban. Az Országos Idegennyelvű Könyvtár nagy sikerű, négyrészes irodalmi sorozatáról

(*Virág Bognár Ágota*) 3

Közhírré tétetik

Eötvös- napok

(*Szabóné Vörös Györgyi*) 6

Könyvbemutató a pécsi Tudásközpontban

(*Szilágyi Mariann*) 8

Könyvtárak és kisebbségek

(*Ignéczi Lilla*) 10

Webmagazint indított az MKE 12

A női test csodája

(*msi*) 13

Élet a fehér pokolban

(*Petrozsényi Eszter*) 14

Húsvétoló

(*Goldschmidt Éva*) 15

e-könyvtár

Kezedben a könyvtárad. A JAMKDroid-projekt

(*Vitéz Veronika*) 16

Iskolai könyvtárak

A könyvtárostanárok szakmai napja

(*Nyirő Gizella*) 19

Szemle

Egy gasztrokalandor naplójából

(*fá*) 22

Remekművek szamizdatban

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár nagy sikerű, négyrészes irodalmi sorozatáról

✦ Virág Bognár Ágota

A világirodalom kiemelkedő alkotásai között sok olyan volt, amely nem jelenhetett meg magyar fordításban, csak a rendszerváltás után. Mi volt a művek és fordítóik sorsa, hogyan szervezték meg a kiadók a titkos sokszorosítást, hogyan folyt a terjesztés? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ a *Remekművek szamizdatban* rendezvénysorozatunkkal, amely a késő Kádár-korszak kiadáspolitikájáról, Bulgakov- és Orwell-művek magyar fordításának történetéről szól.

Rendezvénysorozatunkat a Nemzeti Kulturális Alap Szépirodalom és Ismeretterjesztés Kollégiuma pályázatán nyert támogatással valósítottuk meg.



Az első estén, január 15-én a két meghívott beszélgetőtárral, *Bart István* műfordítóval és *Takács Ferenc*cel, az ELTE Anglisztikai Tanszékének docensével megvitatottuk, hogyan is zajlott a Kádár-korban a világirodalmi alkotások magyarra fordítása és kiadása. Bevezetőnek szántuk az első estét, mintegy „megágyaztunk” a később tárgyalandó műveknek: Bart István és Takács Ferenc a Ká-

dár-korszak könyvkiadásába avatta be a hallgatóságot. S mivel számos fiatal ült a hallgatók közt, csakugyan beavatásról beszélhetünk egy olyan időszak anomáliáiba, amelyben Günter Grass remekművéből csentek el egy részletet, vagy jobb híján kipontozták Allen Ginsberg „csúnya” szavait és verssorait. A korszak kétarcúságát mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a félig vagy teljesen hallgatásra ítélt írók műfordításra adták a fejüket, ezért olyan kiváló a magyar műfordítás-irodalom: Németh László Tolsztojt, Ottlik Hemingwayt hagyta az utókorra, Göncz Árpádnak Faulkneret köszönhetjük, nem beszélve az ókori klasszikusok páratlanul igényes magyar fordításáról. Igaz volt persze mindennek az ellenkezője is. A szakma két meghívott nagy „öregje”, aki korántsem öreg még, bőven hozott példákat arra, miként állította az ideológia szolgálatába a hivatalos cenzúra nélküli cenzúra a nagy klasszikusokat. Mivel mindketten neves írók és műfordítók, Bart István könyvkiadó is, rengeteg személyes élményt szereztek például a hajdani Európa Kiadó angol–amerikai osztályának „szalonjában”, amely csakugyan ahhoz hasonlóan működött egykor, ahogy egy művészklub – idézte fel a nagy neveket és a hangulatot Takács Ferenc.

Január 29-én, a második estén Orwell *1984* című kötetének magyar nyelvű kiadástörténetéről folytattuk a beszélgetést Bart Istvánnal és Takács Ferencel. Ma-



gyarországon már az 1960-as évektől elérhetőek voltak az *1984* és az *Állatfarm* című kötetek gépiratos fordításai, amelyeket kezdetben nem műfordítók, hanem lelkes amatőrök készítettek. Szijgyártó László fordítása 1984-től szamizdatban terjedt, az első magyar nyelvű kiadást 1986-ban jelentette meg az újvidéki Forum Kiadó, Magyarországon pedig elsőként 1989-ben adta ki az Európa Könyvkiadó. Orwell disztópiáját 1948-ban írta meg, a következő évben pedig már meg is jelent Angliában. A magyar nyelvű kötetre azonban a rendszerváltásig várni kellett, mivel az ideológiával átítatott műre a Kádár-korszakban úgy tekintettek, mint a „nép ellenségére”, ami nem elég, hogy nem formálja jobba a társadalmat és az individuumot, hanem még meg is rontja annak erkölcsseit és rossz irányba tereli azokat. Éppen ezért a rendszer megtiltotta a regény irodalmi jelenlétét.

A '80-as években a Kádár-rendszer szigora enyhülni látszott, ami Orwell megítélését is nagyban befolyásolta. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban elérhető volt egy Orwell-antológia, ami több novelláját és regényeinek egyes részleteit gyűjtötte egybe.

1984. január 6-án jelent meg az *ÉS*-ben Takács Ferencnek a Széky János (az *Élet és Irodalom* szerkesztője) felkérésé-

re írott cikke Orwell *1984* című művéről. Takácsot először igencsak megdöbben-tette e felkérés, de végül eleget tett neki, és írt egy ironikus lektori jelentést, melynek hatása olyan jelentős volt, hogy sokan azt hitték, hogy most már maga az Orwell-regény is kiadható. Antal László, az Európa Könyvkiadó szerkesztője például felhívta a Kiadói Főigazgatóságot, hogy szeretné lekötni a művet, mert olvasta az *ÉS*-ben a lektori jelentést, ami kiadhatónak minősítette Orwell írását. A főigazgatóság pedig közölte vele, hogy erről szó sem lehet. Az *1984*-re a legtöbb ember szent könyvként tekintett, nagyot csalódtak azonban, mikor elolvasták magát a művet. Takács szerint a mítosz túlnőtt a könyvön, hiszen olyan sokáig volt a szóbeszéd tárgya, hogy valami eget rengető dolgot kezdtek elvárni a regénytől. Szerinte ha korábban adták volna ki, akkor nagyobb hatása lett volna.



Február 5-én, a harmadik estén Bulgakov *Kutyaszív* című regényéről *Hetényi Zsuzsa* műfordítóval és *Spiró György* íróval beszélgettünk. Bulgakovot

Magyarországon is csak a '60-as évek végén fedezték fel. Spiró György úgy emlékezett vissza, hogy a szerzővel először 1967-ben találkozott. Ekkor jelent meg két részletben a *Mester és Margarita* a *Moszkva* című folyóiratban, természetesen oroszul és jócskán meghúzva. E cenzúrázott változatnak gyorsan híre ment, és szinte egymás kezéből kapkodva olvasták el a művet. A teljes kézirat csak később tűnt fel az irodalmi körökben: a legenda szerint Bulgakov özvegye, Jelena Szergejevna, a szoknyája alatt csempészte a kéziratot darabonként Magyarországra, ahol barátnője, a kiváló műfordító, Szöllősy Klára ültette át magyarra. Így történhetett, hogy ez a mű előbb jelent meg Magyarországon – a *Nagyvilág* folyóiratban –, mint saját hazájában.

A regény magyar nyelvű fordítását a kaposvári Csiky Gergely Színház 1986-ban megrendelte, azonban a darab bemutatását nem engedélyezték. Ugyanebben az évben adták ki először a könyvet a Katalizátor Iroda Könyvkiadó gondozásában, de a fordító nevének feltüntetése nélkül. Hetényi azt meséli, hogy a kiadás meglehetősen nagy titokban történt, hiszen legtöbbször parkokban kellett átadnia a fordítás egyes részeit, majd villamosmegállóban adtak neki néhány kész példányt. A szamizdatot igen sokan olvasták, Bulgakov a Kádár-korszak alkonyán egyre népszerűbbé vált. A rendszerváltás után azonban minden megváltozott. 1989-ben a *Galaktika* közölte a művet folytatásokban, de erre már nem sokan figyeltek. Ennek ellenére Bulgakovot egy szűk réteg nagyon kedveli, hiszen – Spiró szavaival élve – simogató iróniája nagyon megfelel a „keleti né-

pek” gondolkodásának. A műből mára már filmadaptáció is készült, sőt 1988-ban Kulka János és Gábor Miklós előadásában rádiójáték formájában is felhangzott.

Február 26-án, a sorozat utolsó előadásán *Betlen Jánossal* és *Tóth Lászlóval*, a fordítókkal beszélgettünk Orwell *Hódolat Katalóniának* című művéről. „Emlékszem, egyszer azt mondtam Arthur Koestlernek: »A történelem megállt 1936-ban«, mire ő egyetértően bólintott. Mindketten a totalitarizmusra és a spanyol polgárháborúra gondoltunk.” (G. Orwell, 1942)

A szerző újságíróként érkezett Spanyolországba, majd belépett a Marxista Egységes Munkáspártba (P.O.U.M.). Részt vett a P.O.U.M. harci kiképzésében és magukban a harcokban is, ahol súlyosan megsérül. A *Hódolat Katalóniának* (1938) visszaemlékezés ezekre az időkre, ugyanakkor e mű fontos előzménye az 1945-ös *Állatfarmnak*: a polgárháborút követő politikai események kiábrándították Orwellt a szocializmus eszméiből. Megtapasztalta bajtársainak meghurcolását, sikertelenül próbálkozott felettesének börtönből való kiszabadításával, majd a brit konzul segítségével feleségével együtt távozott az országból. A szerző nem csak eszmékben, hanem magában az újságírásban is csalódott. Fent idézett 1942-es esszéjében azt írta, hogy sosem látott annyi hazugságot, igaztalan magasztalást és méltatlan mellőzést, mint a spanyol polgárháború sajtójában.

A rendszerváltás küszöbén jelent meg először a *Hódolat Katalóniának* (AB Független Kiadó, 1986), *Betlen János* és *Tóth László* fordításában, majd később az *Interart* Kiadónál, 1989-ben. ■



Eötvös-napokat tart a veszprémi megyei könyvtár tíz éve minden márciusban, névadója születésnapja környékén.

Idén a rendezvények sorát a Petőfi- emléktáblánál tartott megemlékezés nyitotta meg, a közelmúltban felújított egykori Korona Szálló épülete előtt. *Némedi Lajos* alpolgármester idézte fel Petőfi Sándor 1848. március 5–6-ai veszprémi tartózkodását. A Padányi Bíró Márton Római Katolikus Gimnázium tanulója, *Vass Tamara* szavalta el a költő Veszprém-ben írt, *Vadonban* című költeményét. A megemlékezés koszorúzással zárult. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Veszprém Megyei Tagozata, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület, a Veszprém-Cserhádi Társaskör Kulturális Egyesület, a Veszprémi Lokálpatrióták Egyesülete és az Eötvös Károly Megyei Könyvtár képviselői helyezték el az éppen száz éve felállított emléktáblánál a tisztelet virágait.

Szép számú közönség vonult át együtt a könyvtár olvasótermébe, *Péller Andrásné* előadására. A nyugdíjas pedagógus Eötvös Károlyról mesélt: életútjáról, jogi pályájáról és a Balatonnal kapcsolatos írásairól tartott érdekes megemlékezést.

Március 9-én, szombaton folytatódott a programsorozat az újgenerációs helyismereti kutatók fórumával. A Facebook közösségi portálon egyre népszerűbb Veszprémi Helytörténeti Album virtuális közösségének, érdeklődőinek személyes találkozáját és beszélgetését *Márkusné Vörös Hajnalka*, a Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltárának főlevéltárosa vezette. *Jákói Bernadett* helyismereti kutató tartott bevezető előadást az oldal történetéről. Részletesen kitért arra, hogy másfél évvel ezelőtt milyen céllal hozta létre, kik a rendszeres látogatói, aktív hozzászólói, és milyen érdekességeket, kuriózumokat töltenek fel a tagok a portálra. Felkért előadóként *Nagyné Kozma Ildikó*, a Bakony-Balaton



Péller Andrásné



Környezetvédelmi Oktató Központ vezetője beszélt arról, hogy milyen párhuzamot lehet vonni a *Sétál a család* című nagy sikerű programjuk és a Veszprémi Helytörténeti Album céljai, módszerei között. A résztvevők között családi hangulatú beszélgetés alakult ki a témáról. Megvitták, milyen irányban és lépésekben folytassák a megkezdett helyismereti értékőrző tevékenységet.

Március 11-én az alsóvárosi temetőben fejeződött be a rendezvénysorozat, Eötvös Károly születésének évfordulóján. *Koromné Kiss Gabriella* a család képviselőjében emlékezett a néhai íróra, politikusra. *Kanyár Erika*, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Veszprém Megyei Tagozatának társelnöke színesítette a programot Eötvös Károly néhány szép írásának tolmácsolásával.

A családtagok, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Veszprém Megyei

Tagozata és Alsóörs Önkormányzata rőták le kegyeletüket a koszorúzással Eötvös Károly sírjánál. ■





2013. március 7-én délután három órakor szép számú vendégsereg gyűlt össze a pécsi Tudásközpont épületének földszinti előadótermében, ahol *Schmelczler-Pohánka Éva A Pécsi Püspöki Könyvtár története (1774–1945)* című, a könyvtár történetéről szóló kötetének bemutatójára került sor.

A megjelenteket először *Fischerné Dárdai Ágnes*, a pécsi egyetemi könyvtár főigazgatója köszöntötte, aki elmondta, hogy e jeles alkalom nemcsak egy nagyszerű kötet prezentálására, hanem egyben egy jubileum ünneplésére is szolgál. Ugyanis a pont kilencven évvel ezelőtt az egyetem és a püspökség között létrejött haszonkölcsön-szerződés értelmében Zichy Gyula pécsi püspök a püspöki könyvtár használati jogát átengedte egyetemünknek, és ezzel egy nagyszerű lehetőség nyílt meg minden kutató és érdeklő számára a könyvtári állomány széles körű megismerésére. A főigazgató kiemelte, hogy a püspöki könyvtár, a Klimó Könyvtár mindig is különös helyet képviselt az egyetemi könyvtár éle-

tében, amely köré mára már egy egész osztály, a Történeti Gyűjtemények Osztálya szerveződött, amelynek vezetője 2006 óta Pohánka Éva. Fischerné Dárdai Ágnes végül hozzátette, a szerző műve a Virágmandula Kft. kiadásában, az egyetemi könyvtár kiadványsorozatának tizedik darabjaként jelenhetett meg, ami igencsak hűen példázza Pohánka Éva szorgalmát, munkáját, lelkesedését.

Udvardy György megyéspüspök is dicsérő szavakkal méltatta a szerzőt. Mély csodálattal adózott Pohánka Éva alapos kutatómunkájának, és köszönetét fejezte ki a nagyszerű kötetért, amelyben – hozzátette – nem csupán egy intézmény általános történetéről, hanem többek között az alapítás körülményeiről vagy éppen a kutatószolgálat rendjéről is olvashatunk. A püspök hangsúlyozta, a munka lehetőségét adhat a múlt ezen fejezeteinek még tágabb megismerésére, és alapot szolgáltat a megszerzett tudás rendszerezésére is, amelyet aztán jó szívvel adhatunk át a következő generációknak.

Zeller Gyula, a Pécsi Tudományegyetem rektorhelyettese kiemelte, egyetemi könyvtár nélkül az egyetem, püspökség nélkül pedig az egyetemi könyvtár elképzelhetetlen lenne, hiszen a könyvtári állomány gazdagodásában fontos helyet foglal el a Klimó Könyvtár, amely mára az egyetem egyik legfontosabb tudományos kutatóműhelyévé vált.

A szerzőt aztán *Jankovits László*, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar egyetemi docense kérdezte munkájáról. Beszélgetésükből kiderült,

hogy Pohánka Éva tizenegy évvel ezelőtt került a Klimó Könyvtárba, ahol a napi könyvtárosi munka mellett az intézményben idegenvezetéseket is folytatott. Ott aztán a gyakran felmerült kérdések és színes érdekességek vitték egyre közelebb ahhoz a felismeréshez és szándékhoz, hogy egy részletes történeti beszámoló megírásához fogjon hozzá. Pohánka Éva továbbá kihangsúlyozta, jó munkakapcsolatot ápolt a könyvtár történetével már régebb óta foglalkozó kollégákkal, *Boda Miklóssal* és az azóta sajnos elhunyt *Móro Mária Annával*, akik szintén hozzásegítették a témaválasztáshoz. Ezen felül Szentkirályi Istvánnak a könyvtári állományba került hagyatékát végigvizsgálva is ihletett kapott műve megírásához.

közötti időszak tartogatta a legizgalmasabb és legérdekesebb adalékokat. Ebből az időből még számos feltáratlan adat hagyományozódott ránk, itt kellett a legkiterjedtebb kutatásokat elvégezni, ugyanakkor a mai napig ez az időszak szolgálhat még a legtöbb különlegességgel is.

Pohánka Éva büszkén sorolta fel azokat a neves személyiségeket, akikről a legszívesebben olvasott, akikkel a leginkább foglalkozott, mint pl. Csajághy Károly vagy Koller József. Végül elmondta, hogy az elmúlt időszakban a Klimó Könyvtár könyveit rendszerességgel olyan nagy nevek is használták, mint például Mátyás Flórián, Szily Kálmán, Kovachich Márton vagy a már említett Koller József. Hozzátette, kutatómunkája során felüdülésként érte,



A szerző művében a Klimó Könyvtárnak, Magyarország első nagy nyilvános könyvtárának történetét három korszakra bontva tárgyalja, amelyek közül – elmondása szerint – az első, az 1774 és 1832

hogyan számos anekdotával is megismerkedhetett a püspöki könyvtár történetét illetően, és örömmel vette, hogy a könyvtárról mint a regényes históriák tárházáról is olvashat. ■



Dr. Botlik József történésszel
Ortutay Mária újságíró beszélget

Hogyan kerülnek ruszin könyvek egy közművelődési könyvtárba? Úgy, hogy behozza őket a Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatból „valaki”. Látszólag ilyen egyszerű.

Azonban ahhoz, hogy ebből a gesztusból ténylegesen kölcsönözhető állomány legyen, hogy a lakosság érdeklődését felkeltse, hogy az intézmény vezetése elkötelezett legyen a feladat iránt, hogy az adott település önkormányzata súlyt adjon a kezdeményezésnek, hogy programok szerveződjenek az adományozásra, hogy az adományozás ne egyszeri esemény legyen, hogy élményekkel és tudással töltsük meg a kezdeményezést – mindehhez több kell!

Senki ne vessen követ a váci Katona Lajos Városi Könyvtárra, de a kezdeményezés ebben az esetben a Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat felől jött még 2012-ben: az elnök, *Ilykó Andrea* kereste meg a könyvtár igazgatóját azzal, hogy ruszin nyelvű és témájú könyveket szeretnének ajándékozni, lehetőleg kölcsönözhető állományegységbe illesztve. Az ajándéknak minden könyvtár örül, a váci

is, de az adományozásnak hangsúlyt kívánt adni az adományozó is, a befogadó is. Így esemény lett belőle, *Ruszinok a könyvtárban* című polcavató programmal. Előtte természetesen az adományozott könyvek állományba vételével és feldolgozásával. Kiemelendő momentum: volt annyira fontos mindkét szereplő számára, hogy a feldolgozásban (cirill betűkről, átírásról lévén szó) segített maga a ruszin önkormányzat elnöke.

Ha már polcavatás (melynek mintáját finn testvérvárosunk könyvtárától vettük), akkor meg kell adni a tiszteletet a nemzetiségi önkormányzatnak és Vác városának is: megnyitóval, felszalagozott szabadpolccal, köszöntővel, ünnepi beszéddel, ruszin kulturális ízelítővel, fogadással és a médiával. Ünneppé tettük az eseményt.



Ilykó Andrea a Váci Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat elnöke könyveket ad át

Már ennek a múlt év őszi (októberben az összefogás hetébe illesztett) rendezvénynek a szervezése során különösen nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a média szereplőit pontosan tájékoztassuk, hogy a köszöntőt, megnyitót és üdvözlő



Ruszin-polc avatása: Mándli Gyula igazgató, Pető Tibor alpolgármester és Giricz Vera az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke

szavakat tolmácsoló szereplőket alaposan felkészítsük – senki ne érezze magát kellemetlenül, és alapvetően egy családi-as, jó hangulatú, gördülékenyen zajló programra emlékezzen mindenki. Sok írásos háttéranyag készült, több telefonos, e-mailes (sőt közösségi oldalakon chates) egyeztetés történt – mindezt egyik oldalról a könyvtár vezetősége, másik oldalról a nemzetiségi önkormányzat elnöke koordinálta.

A folytatást szinte azonnal, ezen a polcavatón felvázolták egymás közt a szervezők: beszélgetős, történelmi kultúra-közvetítő rendezvény és újabb könyvadományok. A megvalósulásra csupán pár hónapot kellett várni: 2013. március 8-án *Ruszinok és magyarok* címen *Botlik József* történésszel *Ortutay Mária* újságíró beszélgetett Kárpátalja XX. századi sorsfordulóiról.

Az előkészítés, az egyeztetések sorozata, a klasszikus rendezvényszervezői ütemezés, a helyi médiával kialakított na-

pi szintű, jó kapcsolat, a kisközösségek megtartó ereje és a kapcsolati rendszerek mobilizálhatósága azt eredményezte, hogy aki eljött, az a végéig maradt (gyakorló szervezőknek ez az egyik legnagyobb elismerés), hogy a rendezvényterem megtelt (ez egy másik óriási eredmény), hogy újabb könyveket kapott a könyvtár, hogy értelmes és tartalmas beszélgetésnek lehettek nemcsak fültanúi, de aktív részesei is a vendégek, hogy elégedett és hálás egymásnak kölcsönösen a Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat és a könyvtár. Sikerült meglepetést szereznie a könyvtárnak azzal a plusz információval, melyet az olvasószolgálat osztott meg a ruszin szervezőkkel: a ruszin polc könyveit kölcsönzik, használják.

A könyvtár nyitottságával, jó kommunikációjával, kompromisszumkészségével számtalan profitra tett szert: gyarapította könyvállományát (ruszin és magyar nyelvű művészeti, gyermek-, ifjúsági, történelmi, konyhaművészeti témákban), újabb arcát mutatta meg a lakosságnak, gazdagodott a kapcsolatrendszere, és maguk a szervezők, az eseményeken feladatot vállaló kollégák elkötelezettebbekké váltak, az itt élő kisebbségről új tudásra tettek szert. Innentől kezdve árnyalódik a kép a könyvtárról és a kisebbségről is. ■



Pető Tibor Vác város alpolgármestere és Giricz Vera az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke átadják a polcot

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) támogatást nyert a Nemzeti Együttműködési Alaptól (NEA) (azonosítási szám: NEA-KK-12-SZ-0419) *MKE WEB magazin* létrehozására, három szám elkészítésére.

A magazinnal az a célunk, hogy az 1935-ben alapított, immár hetvennyolc éve országos kiterjedtséggel működő, nemzetközi relációban is elismert, az olvasáskultúra, az elektronikus írástudás terjesztésében, az élethosszig tartó ismeretszerzésben nagy múlttal bíró MKE tevékenységéről friss felületen és formában adjunk hírt, erősítve imázsunkat a szakma és a társadalom előtt. A kiadvány korszerű formában jeleníti meg az egyesület és az egyesületi tagok munkájában rejlő értékeket. A magazin elősegíti a harminc szekcióban tevékenykedő kétezer-háromszáz tagunk és partnerkapcsolataink együttműködését, az MKE és az IFLA (nemzetközi szövetség) történéseinek nyomon követését. Bemutatkozási lehetőséget biztosít a szekciós programoknak, valamint a publikációs tevékenységet folytató „webes újságíró” és potenciális „webes újságíró” kollégáinknak hírek, újdonságok, szakmai anyagok közlésére, ezzel növelve egyesületünk átláthatóságát, hitelességét.

A WEB magazin munkacím. A periodikum elnevezésére pályázatot írtunk ki. Ennek alapján elektronikus újságunk a megjelenés pillanatában a *Könyvtárvilág*. Az *MKE webmagazinja* nevet viseli. Főszerkesztője: *Kóródy Judit*, a Magyar Telekom Infotéka vezetője, az Infodok Kft. ügyvezetője, az MKE Műszaki Szekciójának vezetőségi tagja.

A NEA által támogatott három lapszámban (és a következőkben is) szféránk valamennyi szegmensét bemutatjuk. A kiadvány rovatai: Köszöntő; Civil infó (egyesületünk tevékenységét segítő, a civil élethez kapcsolódó friss információk); Szervezeti élet (az MKE szervezeteinek, szekcióinak bemutatása, bemutatkozása); Szakmai műhely (az MKE céljainak megvalósítását szolgáló cikkek); MKE- és IFLA-hírek; Tudósítónk jelenti (MKE-s eseményekről, kiállításokról, rendezvényekről); Portré (tudós, művész, kiemelkedő és egyéb alkotó tevékenységet végző könyvtárosok bemutatása); Szakmai barangolások itthon és a nagyvilágban (beszámoló tapasztalatcserékről, továbbképzésekről, hazai és nemzetközi konferenciákról); Mentor (könyvtárosok szakmai felajánlásai az MKE szekciói számára; tippek, trükkök, tanácsok); Könyvajánló (könyvtárosoktól könyvtárosoknak); Sziporkák (vidám történetek). Magazinunk médiaajánlata civil szervezetek számára is elérhető, megfizethető reklámlehetőséget kínál.

Projektünk részeként az elektronikus újságalapítással kapcsolatos tapasztalatainkat *Workshop 777* címmel, előreláthatóan május végén osztjuk meg mindazon érdeklődő civil szervezetekkel, amelyek hasonló magazin létrehozását tervezik a jövőben.

Bízunk benne és őszintén reméljük, hogy a márciustól megjelenő magazinunk – betöltve küldetését, elnyerve tagjaink, a szakma, a civil szféra, a társadalmi szerepvállalásunkat segítő támogatók és az érdeklődők tetszését – olvasottsága egyre nő és nő. ■



Hoppál Bori női testtudat-kutató volt vendége a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárnak – célzottan március 8-án, a nőnapon.

A TÁMOP 3.2.13 keretében megvalósuló, *Előadások a polcok közt* című sorozatunk második előadója kedves, közvetlen stílusával hamar megtalálta a közös hangot a közönséggel, amelynek sorai-
ban szinte minden korosztály képviseltette magát.

„Mindnyájan tudjuk, hogy a szép női test mint olyan nem létezik, hiszen koronként és kultúránként a legkülönbözőbb szépségideálokkal találkozhatunk. Legtöbbünk mégis próbál megfelelni a külső elvárásoknak, és ha nem sikerül, rosszul érezzük magunkat a bőrünkben. Pedig a női test igazi szépsége kívülről talán nem is látható, csupán belülről megélhető és onnan kisugárzó.” (In: <http://www.noitestcsodai.hu/bemutakozas/honlaprol.html>)

Számomra sokkoló képpel indult az előadás: a tükör előtt álló fiatal nő csont és bőr (anorexia jegyeit mutatja), a tükörből mégis egy buja idomú képmása néz vissza rá.

Tudatunk kivetíti a bennünk élő képet, ezért látjuk másképp magunkat a tükörben. Ha kövérnek gondoljuk magunkat, akkor annak, ha rettegünk a ráncok megjelenésétől, akkor felerősödve köszöntenek vissza reggelente a tükörből a legapróbbak is. Viszont ha békében élünk magunkkal és ezáltal a testünkkel is, akkor egész más hangulatban indul a nap, amikor reggelente megpillantjuk magunkat – akár a tükörben, akár a párunk szemében.

Mit tehetünk, hiszen a média, a bulvárlapok, a reklámok mind-mind azt sulykolják belénk, hogy nem vagyunk tökéletesek, ha nem rendelkezünk megfelelő mellmérettel, tökéletesen sima arccal és hibátlan alakkal. Ja, és persze mindeütt mindenkor legyünk topon, a munkában és a magánéletben egyaránt!

Ismerjük meg önmagunkat, keressük meg mindazt a csodát, ami csak bennünk van, merjünk örülni, és éljünk holdciklusunknak megfelelően – tudjuk, mikor van szükségünk elvonulásra, mikor vagyunk szellemileg a legaktívabbak, és mikor kerüljük inkább párunkkal a beszélgetést, mert biztos, hogy nem tudunk közös nevezőre jutni...

Ajánlom mindenki figyelmébe a www.noitestcsodai.hu honlapot, ahol további érdekes témákat találunk Hoppál Boritól. ■

„Ezt mindenkinek hallani kell!” – Sóhajtott fel egy néző *Berghoffer Róbert* előadása után. A szerző, aki jócskán túlhaladta a nyolcvan esztendőt, kiváló előadást tartott az általa megélt, fogolytáborban töltött évekről.

A „malenkij robot” a „kis munka” kifejezés nem ismeretlen Magyarországon, a háború után sokakat vittek az akkori Szovjetunió területére ilyen ürüggyel. Hatalmas beruházásokat kezdtek ott a ritkán lakott területeken, s kellett a munkáskéz. A legkönnyebb volt a második világháborúban vesztes országok lakosait – utcán, utakon, bárhol – rajtaütésszerűen összefogdosni s marhavagonokba zárva eljuttatni a messzi területekre. Így történt ez vendégünkkel, a *Tabu* című könyv szerzőjével is, akit már a szülői ház mellől vittek gyűjtőtáborba, mikor épen, sértetlenül hazatért a harcokból, ahol addig pilótaként szolgált. A Szovjetunióba vitték számos sorstársával együtt, s embertelen körülmények között, éhezve-fázva, folyamatos robotban dolgoztatták őket, velük végeztetve el a legnehezebb fizikai munkákat. Az időjárás viszontagságainak kitéve, vékony, alkalmatlan ruhában, szegényes, tartalmatlan táplálékkal ellátva nagyon sokan megbetegedtek, s ott porladnak ma is a messze, idegen földben. Aki olyan szerencsés volt, hogy túlélte s évek múltán legyengülve hazatért, örök némaságra volt kárhoztatva: az akkori társadalmi berendezkedés, az akkori hatalom nem engedte, hogy bármi is kiszivárogon ezekről a tényekről.

Hosszú évek némasága után az 1990-es évek rendszerváltása hozta meg a lehetőségét annak, hogy ezek a történetek napvilágra kerüljenek. Szinte új műfaj született: a Gulág-irodalom. Egyre-másra jelentek meg a visszaemlékezések. A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 2013. március 6-ai könyves szerdáján, a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesülettel közös szervezésben, Berghoffer Róbertet látta vendégül. A szerző mindennemű hatásvadászattól mentesen, szikár tényekre hagyatkozva, kerülve az érzelgősség csapdait, tárgyilagosan, mégis megindítóan beszélt az átéltekről. A tömör összegzést követően vetítéssel fejezte be mondandóját, majd várta a kérdéseket.

A hallgatóság azonban néma maradt, sokáig képtelenek voltak megszólalni az emberek. Mindenkit megérintett a történet, s csak nagy sokára ocsúdtak fel annyira, hogy néhány kérdést feltegyenek. Inkább csak megrendült sóhajtások szálltak innen is, onnan is, s a fent már idézett mondat hangzott el sokak szájából: ezt mindenkinek hallania kell! ■





A gyermekek nagy öröme a közelgő húsvét alkalmából ismét kézműves foglalkozásra vártuk a kicsiket és a nagyokat a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekkönyvtárába. Az időjárás ugyan nem árulkodott az ünnep közeledtéről, azért a gyermeki szívekben március 13-án már tavasz volt.

A szülők, tanító nénik éppúgy élvezték a vágást, ragasztást, színezést, mint a kicsik. S hogy melyik volt a legnépszerűbb figura, amelyet készítették? A tojástartó kis kosár és a táncoló csirke sikere töretlennek bizonyult. A kisebbek hungarocell tojásokat díszítettek filctollal, sőt, még húsvéti üdvözlőlapot is alkottak a fiatalok. Ezeket a családtagoknak címezték, többek között a következő felirattal: Apa, anya, szeretlek!

A legnehezebb és a legtöbb türelmet kívánó kézműves alkotás a csíkos tojás készítése volt. A kifújtt, ragasztóval bekent tojásra szoroson feltekertük a melírozott hímzőfonalat. A nagyobbak közül volt, aki a tavalyi foglalkozás után most is nekilátott az időigényes munkának. Mint mondták, megérte a fáradozást, mert csodálatosan rajzolódnak ki a színes alapon a fehér csíkok.

A mintegy kétórás foglalkozással ünnepi pillanatokot varázsoltunk könyvtárunkba, s ez a hangulat bizonyára kitart húsvétig. Reméljük, hogy az időjárás most már tavaszra fordul, és bízunk abban is, hogy a nyuszi idén nem csizmában érkezik. ■

Így írnak Ők...

Az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár olvasóterme zsúfolásig megtelt 2013. február 28-án.



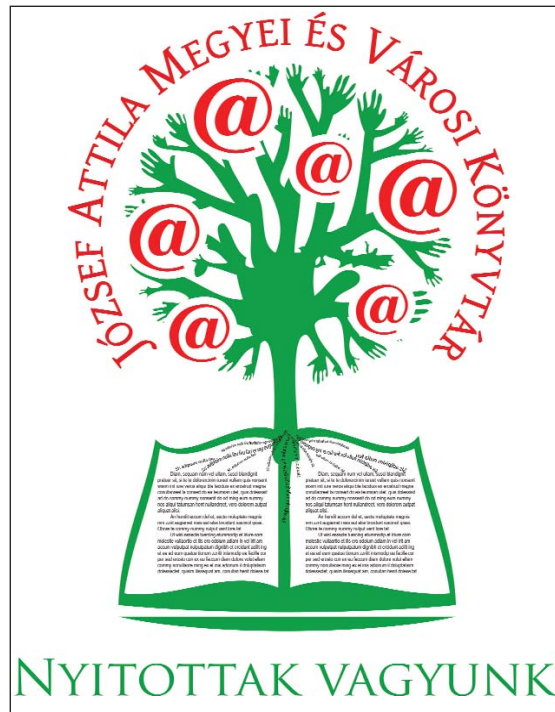
Az Így írnak Ők... sorozat előadásán *Petrozsényi Eszter* színművésznő és *Pribojszky Mátyás* Kölcsey-díjas író volt a vendég. A színművésznő – aki a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár könyvtárosa – felolvasott férje novelláiból, valamint tavaszról és szerelemről szóló verseket adott elő. A Kölcsey-díjas író érdekességekkel, a műveihez tartozó személyes élmények elmesélésével fűszerezte a novellák és versek között lévő perceket.

Az estről mindenki a tárcanovellák ma is aktuális tartalmával és egy kellemes hanggal a fülében, feltöltődve térhetett haza. ■

Kezedben a könyvtárad

A JAMKDroid-projekt

♣ Vitéz Veronika



Könyvtárunk mindig igyekezett követni az információs társadalom trendjeit, s látjuk azt is, hogy a mobil eszközök napjaink lételemévé váltak. Az okostelefonok és táblagépek térhódításához nem kellett évtizedek, mint a televízió vagy a rádió esetében. Az NRC online piackutatói vállalat 2012-es felmérése szerint Magyarországon az okostelefon-penetráció megközelíti a negyven százalékot, azaz kb. nyolcszázezer- másfél millió ember rendelkezik okos készülékkel. Ebből pedig heti hétszázezer fő az, aki mobil weboldalakat és appokat használ.

A trendkutatók 2013-ra már azt jósolják, hogy az elsődleges internetes platform mindenképpen a mobil lesz, s csak kiegészítésként jelenik meg a hagyományos asztali vagy a notebook számítógép.

Ezek a kutatási eredmények és saját tapasztalataink is azt mutatják, hogy mobil eszközünk szinte már az életünk része: reggel el sem indulunk nélküle, napi huszonnégy órában velünk van, s ez alatt több szerepet is betölt. Az alapfunkciókon (telefonálás, sms stb.) túl szolgálja a szórakozásunkat, a közösségi életünket, segít az információszerzésben, a munkavégzésben, vagy akár könyvtári ügyleteink bonyolításában. A megnövekedett képernyőméretnek köszönhetően pedig egyre élvezhetőbben teszi mindezt, minek következményeként még több időt töltünk el vele. Mindennek ismeretében könyvtárunknak nem volt nehéz felismernie a tényt, hogy az elsők közt kell kihasználnunk a lehetőséget, az azokban a kommunikációs eszközökben rejlő potenciált, amelyek napról napra terjednek olvasóink körében is. Átvaluk olyan platformon is elérhetővé válunk, amely úgyszólván mindig felhasználóink keze ügyében van, nem beszélve a kényelemtől, amit ezzel számukra nyújtani tudunk.

A fentieket átgondolva a Komárom-Esztergom Megyei József Attila Megyei Könyvtár (2013-tól Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Megyei és Városi Könyvtára) 2012-ben benyújtotta TÁMOP-3.2.4. A-11/1-2012-0053 *Megyei Könyvtár az értő olvasásért* című pályázatát, melyben vállalta honlapjának és katalógusának Android operációs rendszerre történő alkalmazását.

A két szakaszból álló fejlesztési folyamatot egy a könyvtárral szerződő „külsős” cég vállalta. A honlapunk optimalizációja 2012 decemberében, a TextLib integrált könyvtári rendszerünk kiterjesztése Android alapú kliensekre, vagyis az általunk csak katalógusalkalmazásnak nevezett opció 2013 februárjában készült el.

Az utóbb említett interaktív mobilalkalmazásunkkal, melyben különböző olvasói tranzakciókat is végezhet a használó, gyakorlatilag elsőként jelentünk meg a könyvtárak körében.

Mindkét újításunk lényege, hogy az Android operációs rendszerrel működő mobileszközökön, a nap bármely szakában, kényelmesen és gyorsan, interaktívan, felhasználóbarát felületen használhatók könyvtárunk szolgáltatásai.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár (JAMK) mobilra optimalizált honlapja a címen, a JAMK ADI nevű katalógusalkalmazás pedig az androidos alkalmazások webáruházából, a Google Play-ből teljesen díjmentesen érhető el.

A JAMK kisebb képernyőre átalakított weboldalain a felhasználó megtalálhatja mindazon hasznos információkat, melyeket eddig nagy képernyőn megszókkott. Tájékozódhat legfrissebb híreinkről, rendezvényeinkről, de bepillantást nyerhet újonnan beszerzett dokumentumaink sorába, a könyv- és további kulturális ajánlókba is.

A JAMK ADI ingyenes katalógusalkalmazás letöltésének módja egyszerű. Első lépésben a Google Play webáruházat kell meglátogatnunk, ahol a JAMK ADI kereső kifejezést beírva megkapjuk a katalógusappot, melyet máris telepíthetünk. Ha már fent van az appli-

káció a mobileszközünkön, a könyvtárunk logójával ellátott ikont választva tudjuk elindítani. Az alkalmazásban négy alapvető funkciót használhatunk: a *Keresést*, az *Olvasói adatokat*, a *Beállításokat*, illetve negyedikként információkat nyerhetünk a programról.



1. ábra Az alkalmazás menüpontjai

Célszerű az első használatkor a *Beállítások* menüben megadni adatainkat: a felhasználói név a könyvtári felhasználói azonosító, azaz az olvasójegy száma lesz, a jelszó pedig az olvasó születési dátuma (mely később megváltoztatható). Itt állíthatjuk be, hogy a kölcsönzési határidőről a lejárat előtt vagy tartozásunkról napi szinten, felugró ablakban figyelemztetést küldjön az alkalmazás, illetve hogy a keresés eredményeként hány találatot mutasson egy oldalon. A keresőszerver elérhetősége: opac.jamk.hu. Bejelölhetjük azt is, hogy csak wifi-kapcsolat esetén működjön az alkalmazás, azaz ne használja automatikusan a mobilinternetet, s csak akkor ellenőrizze az olvasói státust (például a határidők és késések frissítése), ha van wifikapcsolat. Mindezt elegendő egyszer, az első alkalommal megadnunk.

Innentől fogva az *Olvasói adatok* menüben láthatjuk saját kölcsönzéseinket, előjegyzéseinket (amik lemondására is lehetőség van), vagy elvégezhetjük a szükséges határidő-hosszabbításokat.

Állományok				
Hol	Állomány	Érvényes	Kölcsönzés	Előjegyzés
József Attila Megyei Könyvtár	Állományba nem sorolt		-	1 példány
József Attila Megyei Könyvtár	Felnőtt	2014-01-09	4 példány	-
József Attila Megyei Könyvtár	Gyerek	2014-01-09	-	-
-	Összesen		4 példány	1 példány

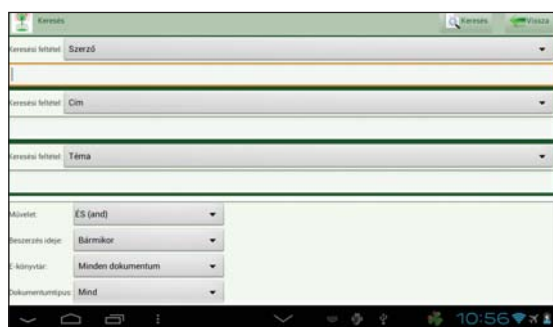
Kölcsönzések				
Hol	Kiadva	Határidő/hosszabbítás	Késés	Dokumentum
József Attila Megyei Könyvtár	2013-02-13	2013-02-13	Elveszett	Rejtelmek
József Attila Megyei Könyvtár	2013-02-13	2013-02-27	13 Munkanap (10 Ft/Nap)	Szövegfeldolgozó XML alapokon
József Attila Megyei Könyvtár	2013-01-09	2013-01-12	Elveszett	A császár új elméje
József Attila Megyei Könyvtár	2013-01-09	2013-03-13	3 Munkanap (20 Ft/Nap)	Professzionális Ajax

Előjegyzések				
Hol	Előjegyezve	Érvényes	Elvihető	
József Attila Megyei Könyvtár	2013-03-19	2013-09-19	Lemondás	-

Tartozások					
Hol	Jogcím	Összeg	Keletkezett	Dokumentum	Meg
József Attila Megyei Könyvtár	EMAIL díj	50 Ft	2013-03-19	-	-

2. ábra Olvasói állapot

A Keresés az olvasói adatok megadása nélkül is működik.



3. ábra Az alkalmazáskeresési funkció

Itt minden olyan keresési funkció elérhető, melyet elektronikus katalógusunkban már megszokhatott az olvasó. A megjelenő találatban láthatjuk a dokumentum kötet- és példányadatait, s ha bejelentkeztünk, azaz a fent említett *Beállítások* menüben megadtuk adatainkat, akkor lehetőségünk van előjegyzésre is.

Dokumentumadatok	
Cím:	A szerelem tengere
Alcím:	szerelmes regény
Szerző:	Moretti, Melissa
Szerz.közl.:	Melissa Moretti
Kiadás:	[Budapest] : Anno Kiadó, 2001
ETO jelzet:	894.511-312.5Nemere
Cutter:	N 42
ISBN:	963-375-198-5
Oldalszám:	247 p.
Katalógusok:	helyismeret
UK azon.:	200202214

Példányadatok					
Pld.	Könyvtár	Raktár	Rakt.jelzet	Lelt.szám	Info
1.	József Attila Megyei Könyvtár	H	N 42	408887	Nem kölcsönözhető
2.	József Attila Megyei Könyvtár	F	N 42	408888	Kölcsönözhető 2013-04-13-ig

Összesítés	
József Attila Megyei Könyvtár:	1 kölcsönözhető, 1 kiadva (még senki nem jegyezte elő)

4. ábra Előjegyzés

Az *Információk a programról* menüpont alatt (elérhető: (<http://opac.jamk.hu/android/about.htm>)) tájékoztatjuk a felhasználókat JAMKDroid-projektünk előzményeiről és az alkalmazás használatáról.

Honlapunk kisebb képernyőre történő alkalmazásával és a Textlib jelenlegi webalapú felületének mobil eszközökre való kiterjesztésével célunk az volt, hogy olvasóink a mindig zsebükben lévő okostelefonukkal vagy táblagépükkel bármikor, bárholnan elérjenek minket és szolgáltatásainkat, tehát könyvtárunk tényleg minden időben a kezükben legyen.

Így maradunk hűek szlogenünkhöz is, hiszen mi mindig „NYITOTTAK VAGYUNK”. ■



2013. március 13-án tartotta a Könyvtárostanárok Egyesülete (KTE) tavaszi szakmai napját Budapesten, az Országos Pedagógiai Könyvtárban (OFI-OPKM).

A szakmai napra százhuszonnyolcan regisztráltak előzetesen, köztük szép számmal voltak nem könyvtáros kollégák is, akik a tankönyvrendelések körüli bizonytalanság, a gyér tájékoztatás miatt jöttek el, hiszen a délelőtt kiemelt témája ez volt.

Az alábbi információk hangzottak el a tankönyvrendelésről a KELLÓ három munkatársától. *Bakos Erika* mint szakmai vezető, *Nagy-Baló András* mint a tankönyvrendelés internetes felületének felelőse és *Karsai Györgyi* próbált rövid ismertetőt adni a terveikről, illetve válaszolni a jelenlévők kérdéseire. Sajnos sok kérdés megválaszolatlan maradt!

Amit megtudtunk: a tankönyvellátási szerződést már kipoztázták az iskolák igazgatóinak, s legkésőbb április 15-éig várják vissza aláírva, tankerületi ellenjegyzéssel ellátva. A KIR-adatok áttöltése a végéhez közeledik, ezért előre-

láthatóan március 14-étől él a KELLÓ tankönyvrendelési felülete. Használatához a belépési jelszót és a felhasználónevet az iskolaigazgatók elektronikusan megkapták. A KELLÓ honlapján megnyíló tankönyvrendelési felület csak a tanulói tankönyvek rendelésére szolgál, a tanári példányokéra nem, azt a webshopban kell majd rendelni. Felhívták a figyelmet, hogy nézzük a tankönyveknél az akkreditáció lejártát, meddig lehet még használni a megrendelt tankönyveket.



Többször is elhangzott, hogy az iskoláknak a tizenkétezer forintos normatív kedvezményből kellene a tankönyvcsoportot kifizetniük egy tanulónak. Mind ezt március végéig, tudtuk meg március 13-án! Parázs vita kerekedett az elmondottakból, hiszen aki figyeli a tankönyvárakat és a tantárgyak mennyiségét, az pontosan tudja, hogy csak néhány alsóbb évfolyamon oldható ez meg ebből az összegből.

Ez a keretösszeg szintén vonatkozik majd a belépő első osztályok tankönyv-

csomagjára, hiszen ők – rászorultságtól függetlenül – ingyenesen kapják meg a teljes tankönyvcsomagot.



A normatív támogatás összege személyre szóló támogatás, így csak a jogosult veheti igénybe, nem csoportosítható át tanulók vagy évfolyamok között, azaz ha az egyik évfolyam könyvei kevesebből is kihozhatók, a fennmaradó összegből nem lehet más évfolyam könyveinek keretét kiegészíteni.



A tankönyvforgalmazás után az iskolákat illető jutalékot a KELLŐ a KIK-nek utalja át, s azt a 16/2013. (II. 28.) rendelet 25. §-a alapján az iskolai könyvtár állományfejlesztésére kell fordítani!

Örömmel láttuk volna a KIK képviselőjét is, hiszen a vélemények, állásfoglalások összeegyeztetésének remek terepe lett volna ez a szakmai nap.

Karlovitz János a TANOSZ (Tankönyvesek Országos Szövetsége) képviselője

selejtében felvillantotta néhány gondolatban, hogy az ő helyzetük sem könnyű, de bármilyen nehéz is ez az időszak, tudja, hogy a pedagógusokat és a könyvtáros-tanárokat olyan fából faragták, hogy túl fognak lépni ezeken a nehézségeken úgy, hogy a szülők és a diákok a következő tanév kezdetekor a lehető legkevesebb problémával szembesüljenek.

A délelőtti zárásaként *Tolnai József*, az OFI-OPKM munkatársa a Weöres-centenáriumról, annak már meghirdetett ese-



ményeiről beszélt. Várják a csatlakozást a nagy rendezvényekhez, de bármilyen helyi programról is örömmel fogadnak beszámolókat, írásokat, képeket, kisfilmeket!

A szünet után igazi iskolai könyvtári kavalkád várta a jelenlévőket. Mivel szűkös anyagi keretekkel rendelkeznek az iskolai könyvtárak ahhoz, hogy programokat szervezzenek, ezért az elnökség felhívására többen jelentkeztek: szívesen bemutatják jó ötleteiket, gyakorlatukat. Hogyan lehet pénz nélkül vagy nagyon minimális anyag- és eszközigénnyel jól működő, a gyerekek számára vonzó foglalkozásokat szervezni és tartani, vagyis: „Iskolai könyvtár kopp-napon!”

A délutáni csoportfoglalkozások keretében lehetett jó ötleteket a tarisznyába gyűjtögetni.



A pályázat következő nyertesei mutatkoztak be két fordulóban:

1. *Andó Anita* informatikus könyvtáros – tanító, Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Miskolc: Ötletparádé: Pilvax és iskolai könyvtár;

2. *Horváth Zoltánné* pp. szakértékesítési menedzser, T-Systems Magyarország Zrt., Budapest: A neve QR – mobilizálás és mobil információ;



3. *Károlyiné Nagy Mariann* könyvtárostánár, Lauder Javne Iskola, Budapest: Hidak korosztályok között;

4. *Németh Szilvia* könyvtárostánár, Rókusi Általános Iskola, Szeged: Dobozóriások – könyvtári foglalkozás Gimesi Dóra *Tíz emelet boldogság* című meséje alapján;

5. *Nyíró Gizella* könyvtárostánár, PTE Deák Ferenc Gyakorló Iskola, Pécs: Ügyes kezek – kézműves foglalkozások a könyvtárban;

6. *Pfúscher Emese* könyvtárostánár, Budapest: Irodalom és film – közös élmények és beszélgetés;

7. *Szák-Kocsis Pálné* könyvtárostánár, Baár-Madas Református Gimnázium, Általános Iskola és Diákotthon, Budapest: Tanulásmódszertan – ahogy én csinálom.

A nap zárása, a tapasztalatok megosztása után még időben indult mindenki útnak, hogy az ország legtávolabbi részébe is hazaérjen a nagy hóvihár előtt.



Van miről elgondolkodnunk, van elég feladat, amit az elkövetkező napokban viharos gyorsasággal kell elvégeznünk, de remélhetőleg lesz erőnk és fantáziánk a délután ellesett jó ötleteket hasznosítani, kreatívan továbbfejleszteni is.

Jó munkát, kedves kollégák! ■



Egy gasztrokalandor naplójából

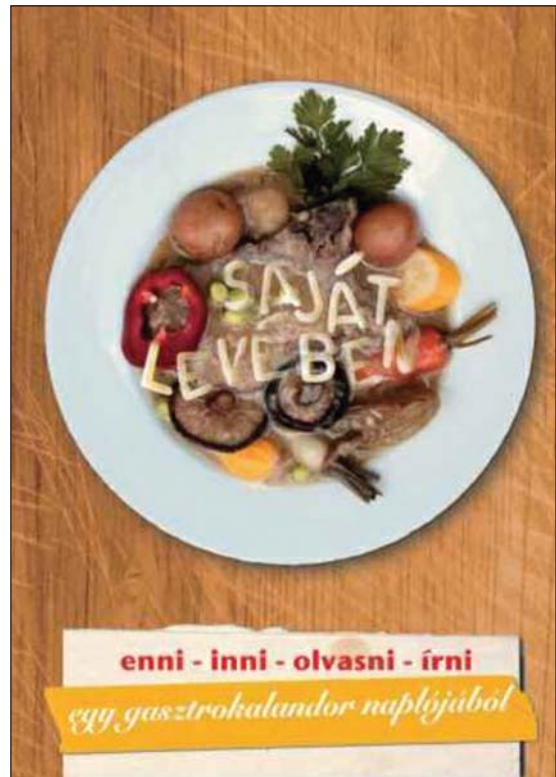
⇒ fá

Sok könyvtárost ismerek, aki nemcsak olvasni szeret nagyon, hanem főzni is. Akadnak aztán blogoló könyvtárosok is, egyre többen. Csak egyvalakiről tudok azonban, aki olvasni (írni), főzni és blogolni úgy szeret, hogy gasztroblogot vezet: ő *Draskovich Edina*, az Országgyűlési Könyvtár munkatársa, aki *Saját levében* címmel, *Egy gasztrokalandor naplójából* alcímmel írja feljegyzéseit már 2008 óta.

A felgyülemlett anyagból aztán az Artemisz Kiadó gondozásában kötet is született. A mostanában elszaporodott, hatalmasra nőtt, csupa kép albumokkal szemben – amelyek sajnos a gyerekkönyvek között is egyeduralomra törnek, de az már egy másik írás témája lehetne, hogyan lehet egyetlen kifacsart klasszikus meséből, bugyuta képekkel, csillivilli, méregdrága kötetet kiadni – Draskovich Edina könyve jól kézbe vehető, akár zsebben magunkkal hordható. Ami azért nagyon jó, mert ezt a kötetet gyakran fogja elővenni mindenki, aki egyszer belekóstolt. Nem szakácskönyvet kap ugyanis az, aki megvásárolja, nem csupán recepteket, sőt, kevésbé azokat, sokkal inkább hangulatokat, életérzést, fi-

Draskovich Edina:
Saját levében
Egy gasztrokalandor naplójából

Sopron, Artemisz
2012. 206 o.



nom, kissé szatirikus stílusban írt gondolatokat a világról, természetről, művészetről és persze finomabbnál finomabb ételekről. Olyan áthallásokkal, mint a mézeskalács (Jancsi, Juliska és a boszorkány mézeskalácsa) apropóján íródott következő részletben: „A szerzők közül az egyik Grimm fivér eredetileg jogásznak készült, de a híres jogtudós Savigny professzor kirúgta valamelyik vizsgán, és azt mondta neki: ön, amíg szóból értek én, nem lesz jogász e féltekén. A jurátushallgató erre azzal vágott vissza, hogy se kély e kéj, én egész nemzedékeket fogok meséikkel traktálni...”

Persze a receptek sem megvetendőek, tanúsíthatom. Ezt a bizonyos mézeskalácsot magam is kipróbáltam már, és nem

csak azt, mert kedvet kaptam a többihez is. Ami azért nem okoz különösebb nehézséget, mert ez a könyv abban is különbözik a mostanában divatos szakácskönyvektől (és a blogok nagy részétől), hogy a mi könyvtáros-gasztroblogger szerzőnk normális, bármelyik piacon beszerezhető, saját kertben, teraszon vagy az ablakba helyezett cserépben nevelhető alapanyagokból főz. Csupa olyasmit, amit a legtöbben nagyon szeretünk: „Azután jön a hétvége, érkezik néhány mákfüggő vendég, akiknek elég a pályaudvaron odasúgni, hogy mi hűl éppen odahaza a nagytepsiben, mire átszellemlült arccal kimondják a szent szót: »mááááákos!« Az pedig fellebeg a hatos vágány peronja fölé, onnan a szél hátán az utastájékoztató tábla magasságába, s miközben a galambok alázatosan utat nyitnak neki, nyílegyenesen megcélozza az autóparkolót. Barátaim pedig úgy igyekeznek utána, hogy alig érem utol őket. Pedig nálam van a slusszkulcs.”

A felelős szerkesztő, *Zsubori Ervin*, így jellemzi előszavában: „A gasztrokalandor élete kész regény. De minimum blog. Előéletéből bármikor előbukkanhat egy extrém előétel, bevásárlókosarából egy piskótával rakott tálca vagy egy pikáns hangú tárca. Egyaránt jártas a hazai madár- és állatvilágban (pulyka, marha, újívi malac) és a regionális tésztafronton (fánk, slambuc, spagetti), a kúszó flórában (patisszon, bab) és az úszó faunában (sügér, makréla, ponty) – mikor mi van kéznél.”

Draskovich Edina könyvét és blogját szívből ajánlom a jó ételek barátainak, a főzést kreatív, izgalmas tevékenységnek tekintőknek és azoknak is, akik csak kellemes, üdítő olvasmányra vágnak. ■



X. Janikovszky Éva meseíró-pályázat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2013. március 25. és április 25. között immár tizedik alkalommal hirdeti meg a Janikovszky Éva meseíró-pályázatot „Az úgy volt...” címmel. A felhívás célja kettős: részben a mai iskolás nemzedék önálló alkotótevékenységének ösztönzése, részben pedig tisztelgés a tíz éve elhunyt író, Janikovszky Éva előtt.

A meseíró pályázat azoknak a gyerekeknek szól, akik nemcsak mások történeteit olvassák érdeklődéssel, hanem saját maguk is szívesen írnak. A személyes élményeken, fantázián, kreativitáson alapuló történetmesélés a gondolatok megfogalmazására, rendszerezésére szolgál, ami nyelvi rendszert és gazdag kifejező-készséget feltételez. Az ország legnagyobb közkönyvtára fontos feladatának tekinti a fiatal nemzedék önálló alkotótevékenységének támogatását és ezen keresztül az irodalom megszerettetését is.

A jubileumi pályázat mellett Janikovszky Éva halálának tizedik évfordulója alkalmából az életművet gondozó Móra Kiadó vándorkiállítást rendez, amelyet 2013. május 15. és június 3. között a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtárában mutatnak be. A tárlaton az író könyvei, naplórészletei és fotói mellett többek között írógépe és gyermekkori naplójának részletei is megtekinthetők lesznek.



„Az úgy volt....”
X. JANIKOVSKY ÉVA Meseíró PÁLYÁZAT
2013. március 25 - április 25.
www.fszek.hu

„Az úgy volt...”

Amit a X. Janikovszky Éva
meseíró pályázatról tudni kell...

- A 2013. évi meseíró pályázat 2013. március 25-én indul és április 25-én zárul a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban.
- A pályázók a korábbi gyakorlatnak megfelelően két kategóriában indulhatnak:
I. korcsoport: 6–10 évesek és II. korcsoport: 11–16 évesek.
- Tematikai megkötés nincs, bármilyen témát választhatnak a pályázók.
- Terjedelemi megkötés: maximum öt A/4-es gépelt oldal lehet a pályázat.
- Csak a nyomtatott formában készült pályaművek vehetnek részt a versenyben.

- Pályázni az ország határain belüli és határain kívüli településekről is lehet.
- Minden pályázó csak egy, nyomtatásban még meg nem jelent írással indulhat.
- A pályaművek benyújtása:

Postai úton a FSZEK Központi Könyvtár címére (1088 Budapest, Szabó Ervin tér 1.) vagy e-mailen a titkar@fszek.hu címre kell beküldeni, vagy személyesen a FSZEK Központi Könyvtár átriumában megtalálható gyűjtőládába lehet bedobni. A pályaművek a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár valamennyi tagkönyvtárában is leadhatók.

- A pályázatokon és a borítékokon minden esetben pontosan fel kell tüntetni a pályázó nevét, életkorát, e-mail címét, az iskola nevét, címét, e-mail címét. A postán érkező pályázat borítékára kérjük ráírni: „Meseíró pályázat”.

- A pályaműveket nem küldjük vissza, és nem őrizzük meg.

- A pályázatok beadási határideje: 2013. április 25.

Legkésőbb 2013. április 25-én postára adott vagy 2013. április 25-én 24:00 óráig e-mailen elküldött pályázatokat fogadunk el!

- A beérkezett írások az előzsűrihez kerülnek, a továbbjutókat a szakmai zsűri értékeli.

- A pályázattal kapcsolatban mindenféle kiértékelés e-mailen történik 2013. május 15-étől.

- A verseny záró programjára, az ünnepélyes eredményhirdetésre 2013. május 31-én, pénteken, 14 órakor kerül sor a FSZEK Központi Könyvtárban, ahová a szakmai zsűrihez továbbjutott pályázókat hívjuk meg.

- A meseíró pályázat díjai könyvjutalmak.

- A verseny díjai: mindkét korcsoportban egy I. díj, két II. díj, három III. díj és hét-hét különdíj.

- A 2013. évi pályázat az Nemzeti Kulturális Alap támogatásával kerül megrendezésre. ■


KIS KRISZTIÁN BÁLINT

A szó hatalma

– Cserfalvi Katalinnak –


Egy könyv vagyok
a sok közül egy polcon;
sorvezetőm a bekezdés meg a fejezet.
De ha kézbe veszel,
magamtól nyílok meg
s máris potyognak belőlem
a gondolatok;
ha idézel, röpdülnek.
A szavakká lecsupaszított mondatok
sem élettelenek egészen;
lelkedben szunnyadnak,
s ha megidézed,
izzani kezdenek;
simogatnak, becéznek meg átölelnek,
meg- s elégetnek egészen.
A benned lakó szavak
kimondott-kimondatlan mondatokká
meg tiltott-titkos gondolatokká
olvadnak össze
s lánggra lobbantják a világot,
majd merőben újat teremtenek.
A könyv vagyok –
egyetlen tétel az indexen.

Szolnok, 2013. január 16.



Országos Széchényi Könyvtár
Könyv. Művészet / Colophon. Arte.
Irodalom a kortárs olasz képzőművészetben

Kiállítás
a Magyar-Olasz Kulturális Évad tiszteletére • 2013. március 21. - április 21.
Nyitva: keddtől szombathig 10-18 óráig - Budapest, Budavári Palota F épület
+36 1 487 86 52 • www.oszk.hu • pr@oszk.hu • [facebook.com/nemzetikonyvtar](https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar) • twitter.com/nemzetikonyvtar



Az Országos Széchényi Könyvtár a *Magyar-olasz kulturális évad* tiszteletére könyvművészeti kiállítást rendez, melyen reprezentatív válogatást mutat be a bellunói Colophonarte Kiadó művészkönyveiből. A huszonöt éves fennállását ünneplő kiadó könyvei nem illusztrált szövegeket foglalnak magukba, hanem a kiadó tulajdonosa, *Egidio Fiorin* szenvedélyes érdeklődésének köszönhetően valójában könyv alakban megjelenő, sőt, néhol a könyv formai kereteit feszegető műalkotások: irodalmi szövegek által inspirált reflexiók.

A bemutatott kötetekben kortárs olasz költők munkáit, valamint a hazai közön-

ség által jobban ismert szerzők: többek között Dante, Petrarca, Shakespeare, Goethe, Apollinaire, Verlaine, Brecht vagy Csehov műveit olvashatjuk. Az irodalmi szövegekkel olyan neves olasz művészek alkotásai folytatnak párbeszédet, mint Enrico Baj, Agostino Bonalumi, Enrico Castellani, Carlo Mattioli, vagy Walter Valentini. A különböző művészeti ágak között létrejövő találkozások nem korlátozódnak az irodalomra és a képzőművészetre. A zene és a szobrászat egymásrahatásából született például Giuseppe Spagnolo szobra, amely Arnold Schönberg Op. 31-es *Variációinak* partitúráját kíséri, vagy Arnaldo Pomodoro bronzból és fából készített doboza, amely a hetvenéves karmesternek, Claudio Abbadónak dedikált szövegeket foglal magába.

A Colophonarte Kiadó korábban többek között Bécsben (Arnold Schönberg Center), Milánóban (Museo d'Arte Moderna), New York-ban (Museum of Modern Art), Párizsban (Musée d'Orsay), Velencében (Teatro la Fenice) bemutatott, hazai kiállításon először szereplő remekeit látogatóink nem csak passzív szemlélőként tekinthetik meg: egy-egy példány merített papírra nyomtatott lapjait forgatva maguk is olvasóivá válhatnak a műalkotássá formált szövegeknek.

A kiállítás 2013. március 21. és április 21. között, keddtől szombathig, 10 és 18 óra között látogatható.

Együttműködő partnereink: Magyar Pen Club, Budapesti Olasz Kultúrintézet, Milánói Főkonzulátus. ■

Zágon Géza Vilmos Párizsban, 1912–1914 Kamarakiállítás az Országos Széchényi Könyvtárban

A kiállítás a zeneíróként régóta számon tartott, zeneszerzőként és zongoraművészként azonban csaknem ismeretlennek számító Zágon Géza Vilmos (1889–1918) hagyatékának legjavát mutatja be. Különös hangsúlyt kap a rövidre szabott életút jól dokumentálható, kultúrtörténeti vonatkozásaiban is igen érdekes párizsi szakasza: az a két esztendő, melyet az ígéretes tehetségnek tartott, pályája elején járó muzsikuss – kisebb megszakításokkal – a fiatal írók és művészek akkori Mekkájában töltött.

Megtekinthetők egyébektől azon két művének dokumentumai, melyek jelentős sikert értek el száz évvel ezelőtti párizsi bemutatójukon: a kiállítás megnyitóján újra felcsendülő, nyitva tartása alatt pedig felvételről meghallgatható *Desz-dúr zongoraszonáta* szerzői kézírata és Rózsavölgyi-kiadása, illetve a *Pierrot lunaire* című dalciklus Debussy sajátkezű javításait tartalmazó, szintén autográf kézírata. Az utóbbival kapcsolatos eredeti Debussy-levelet mellett láthatók Bartók, valamint a francia és a magyar zenei élet több vezető személyiségének Zágonhoz írt levelei.

A kiállított kották, levelek, fényképek, plakátok és zenei aprónyomtatványok számos felfedeznivalót kínálnak a századelő zenei élete iránt érdeklődők számára. Egyszersmind vallanak arról az értékes közvetítő tevékenységről, amelyet Zágon néhány társával együtt a kortárs európai és az új magyar zene képviselői között, Kodály és különösen Bartók zenéjének európai megismertetése érdekében kifejtett. A tematikusan kapcsoló-

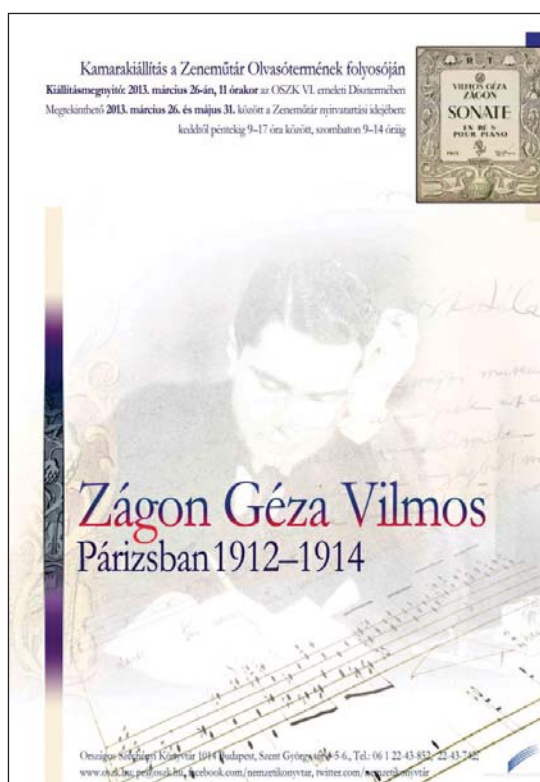
dó színháztörténeti dokumentumok és képi illusztrációk ugyanakkor felvillantják a háború előtti Párizs inspiráló kulturális közegét és azt a – Zágon által is képviselt és propagált – termékeny kölcsönhatást, amely ezekben az években létrejött a művészet különféle ágai és az avantgárd zene különböző nemzeti kultúrákban gyökerező reprezentánsai között. ■

A kiállítást rendezte:

Illyés Boglárka (OSZK Zeneműtár)

Megtekinthető:

2013. március 26. és május 31. között, a Zeneműtár nyitvatartási idejében: keddtől péntekig 9 és 17 óra között, szombaton 9-től 14 óráig.



Rádió anno

Rádió anno címmel rádiótörténeti időszaki kiállítás tekinthető meg a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár kamaratermében – a könyvtár nyitvatartási idejében –, amelyre minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

A tárlat nemcsak a rádiótechnika fejlődését kíséri végig, hanem bemutatja a Magyar Rádió 2007-ben megszűnt nyíregyházi stúdiójának emlékezetes pillanatait is.

Az évtizedek alatt összegyűjtött eszközök között megtekinthető a rádiózás hőskorából származó Pacsirta és Szokol zsebrádió, a legendás iskolarádió, de helyet kapott a gyűjteményben egy 1927-ben készített Philips rádió is. A tárlat egyik érdekessége az 1913-ból származó gramofon, de emellett sok, az 1950-es és 1960-as években készített lemezjátszót, szalagos magnetofont és hanglemezt tekinthet meg a nagydíjazott. Külön színpontja a kiállításnak a harmincas évek ele-

jén használt telefonkészülék, de több katonai adóvevő, illetve a második világháborúban használt katonai telefon is helyet kapott a vitrinekben.

A stúdiótechnikát olyan keverőpultok, lemezjátszók képviselik, amelyeket éveken keresztül a nyíregyházi rádió-stúdióban használtak. Az eszközök mellett tablók mutatják be a helyi rádiósok életét: az újságcikkekben egykori munkatársak vallanak munkájukról és a rádiózásról.

Csoportok számára előzetes bejelentkezés alapján a gyűjtemény tulajdonosa tárlatvezetést tart. A gyűjtemény jellegéből adódóan rendhagyó történelem-, helyismereti, osztályfőnöki órák színpontja is lehet a kiállítás, de időutazásra hívjuk az aktív és nyugdíjas korosztályt is.

A tárlat április 20-áig látható a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban. ■

Bejelentkezés, további információ:
Herczku Judit
pr@mzsk.hu; 06 42 598 888.



Az ELTE Egyetemi Könyvtára
tisztelttel meghívja Önt
2013. április 11-én, csütörtökön, 15 órára

Vincze Erika tipográfus Fecit című

kalligráfia

kiállításának megnyitójára

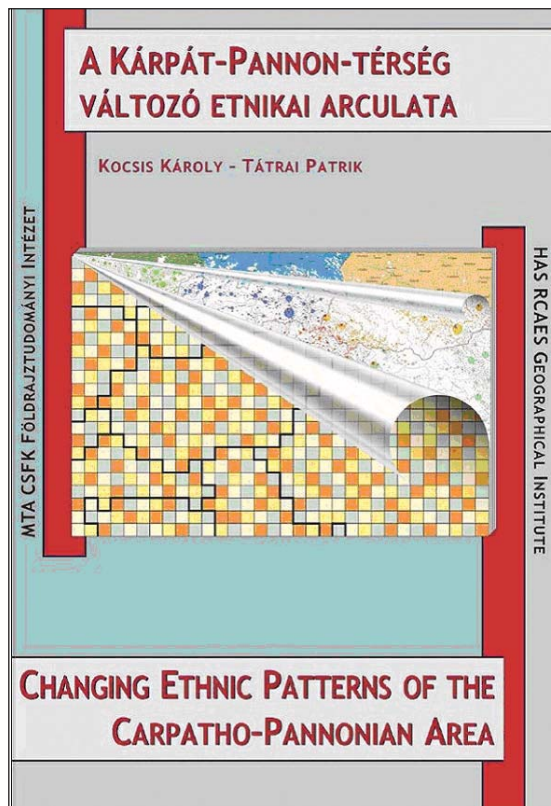
Helyszín: ELTE Egyetemi Könyvtár, Nagyolvasó,
Budapest, V., Ferenciek tere 6., I. em.

A megjelenteket köszöni: Kálóczi Katalin főigazgató-
helyettes (ELTE Egyetemi Könyvtár) és Kiszl Péter
intézetigazgató (ELTE BTK Könyvtár- és Információ-
tudományi Intézet), a kiállítás kurátora

A kiállítást megnyitja: Maczó Péter egyetemi docens
(Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Média Intézet)



Átadták a Szép Magyar Térkép 2012 díjakat az Országos Széchényi Könyvtárban



A tudományos térképek közül első lett Kocsis Károly és Tátrai Patrik A Kárpát-Pannon-térség változó etnikai arculata című műve, második a Cartographia Kft. Földrajzi világtlasza.

Az idegenforgalmi térképeknél második díjban részesült a Paulus 2008 Kft. a Novohrad-Nógrád Geopark geoturisztikai térképe, harmadik a Corvina Kiadó Magyarország idegenforgalmi autóstérkép, dicséretben részesült Nagy László Monorierdő domborzata című munkája.

A Digitális térkép kategóriában második lett az Országos Meteorológiai Szolgálat OMSZ új fejlesztésű valószínűség mezői az ALADIN modell előrejelzésében az OMSZ által fejlesztett megjelenítő rendszer segítségével című

műve, dicséretet kapott az Interspect Kft. Pákozdi Katonai Emlékpark ortofotótérképe. Különdíjat vehetett át a Kosuth Kiadó képviselője a Budapest okoskönyv című kiadványért mint leginnovatívabb térképért, valamint a legszebb térkép lett Kocsis Károly és Tátrai Patrik A Kárpát-Pannon-térség etnikai térképe.

A sorozatok között első helyezett lett a Frigoria Könyvkiadó Kft. és a Dimap Bt. Kerékpárral Budapest környékén 6-7. Budapesttől délre, A Velencei-tó és térsége című része. Dicséretben részesült a MapExpert cégcsoport (Carpatmap Kft., OmegaKart Kft.) Erdélyi községek falitérképeinek sorozata, mely Ákosfalvát, Csíkszentgyörgyöt és Marosszentgyörgyöt mutatja be.

A pályázatra beérkezett művekből kiállítás nyílt, amelyet április 20-áig tekinthet meg a közönség.

A verseny 1996-ban indult útjára azaz a céllal, hogy emelje a magyar térkép-kultúra színvonalát és elősegítse az igényesen kivitelezett térképek térhódítását. Ennek érdekében az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék és az OSZK Térképtára minden évben pályázatot hirdet a Szép Magyar Térkép cím elnyerésére - mondta el Sajó Andrea, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója. ■



Két hónap alatt készült el a teveli könyvtár belső felújítása



Csupán az alapanyagok megvásárlására fordított pénzt a település, a felújítást önkéntes munkával és az önkormányzat brigádjának segítségével valósították meg. Ma már impozáns látványt nyújt az épület, amely közel 30 év után szépült meg.

Az iskolai és közművelődési könyvtárként funkcionáló helyiségben új gipszkartont kaptak a falak, a világítást is korszerűsítették, kicserélték a nyílászárókat, és egy tisztasági festésen, meszelésen is átesett, az alapanyagok összesen közel kétfel millió forintba kerültek. Egy felajánlásnak köszönhetően hamarosan bútorokat is kapnak a felújított épületbe. ■



Csillagászati eszközök maketteken

Március idusa és a tavaszi napéjegyenlőség alkalmából nyílt kiállítás Vilmos Mihály amatőr csillagász gyűjteményéből a Halis István Városi Könyvtárban. A Nagykanizsai Amatőrcsillagász Egyesület negyven éve szervez a városi iskolák és a felnőtt lakosság számára csillagászati szakköröket, tájékoztató előadásokat, bemutatókat.

Az április 15-éig nyitva tartó kiállításon láthatunk többek között egy kétezer éves csillagászati eszközt, mellyel a Nap és a Hold járását, a csillagos ég forgását, égitestek kelését-nyugvását tudták követni. Ezen kívül Newton távcsövének korhű makettjét, napórákat, napjárást mutató eszközöket, valamint Kopernikusz kisplanetáriumát, mellyel tereptárgyak, égitestek egymástól való szögtávolságát mérték a XIV. században. ■

Forrás: kanizsaujsag.hu





Pásti Nikolett és Jeczó Márton egyetemisták a katonatörténeti tárlaton (Fotó: Kiss Teodóra)

Katonatörténeti tárlat a könyvtárban

Horváth György cipésmester mutatja be a gyűjteményét a sárvári Sylvester János Könyvtárban, ahol az első világháborútól máig katonaruhákat, relikviákat láthatják a látogatók.

A nagy érdeklődésre való tekintettel – még Szombathelyről is jelentkeznek be csoportok – meghosszabbították a kiállítás nyitvatartási idejét: nem március 25-éig, hanem április 25-éig lesz nyitva a tárlat, ahol a tárgyak Ferenc József korától a Horthy-, Rákosi-, majd a Kádár-korszakon keresztül egészen 1990 utánig mutatják be az adott kor katonai relikviáit.

A kiállításon jól nyomon követhető az egyenruhák, kitüntetések, felszerelések, rendfokozati jelzések változása, alkalmazkodása a kor politikai irányzataihoz. ■

Forrás: vaol.hu

Megnyílt a Budapest Music Center

A IX. kerületi Mátyás utca 8. szám alatt megnyílt Budapest Music Center fiatal muzsikuskoknak, alkotók képzésének és a Nemzetközi Eötvös Intézetnek is helyet ad. A központ koncertterme – elsőként a fővárosban – kifejezetten kamarazenei produkciók számára készült, befogadóképessége háromszázötven fő. A zenei könyvtár és információs központ számos új, zenei ismeretterjesztő tevékenységet indítva költözik a házba. A tantermek, rendezvénytermek alkalmasak többhetes nemzetközi zenei kurzusok, szakmai események, összejövetelek lebonyolítására. Kétszáz személyes kétszintes dzsesszklub és kávéház is várja a látogatókat. ■

Forrás: magyarhirlap.hu

Könyvtár lett a telefonfülkéből

Könyvtárat rendezett be egy telefonfülkében egy élelmes német férfi. Szeretné, ha bekerülne a rekordok könyvébe.

Látványosságnak sem utolsó a németországi Hanauban az a telefonfülke, amelyet eredetileg 1936-ban gyártottak Angliában, és mindössze kétezer darab készült belőle.

Ma már szinte senki nem használ utcai telefont, de kár lenne veszni hagyni egy ilyen értékes darabot – mondta a fülke tulajdonosa, Timo Lindemann az *online.de* magazinnak. – Nem véletlen pakoltam tele könyvekkel – tette hozzá a férfi, aki szeretné, ha vállalkozása a rekordok könyvébe is bekerülne, mint a világ legkisebb könyvtára.

A minikönyvtárból egyébként bárki kölcsönözhet, megtarthat vagy lerakhat könyveket, a kiadványokból még egyet sem loptak el.

Forrás: *alfahir.hu*



II. világháborús térképek a japán városok lebombázására



Tokió belvárosa

Egy, az amerikai Stanford Egyetem könyvtárában kutató történész véletlenül bukkant az Egyesült Államok légierjének második világháborús térképeire. Az 1942 júliusában készült térképek japán városok precíziós bombázásának tervét ábrázolják.

A Japán térképészetét kutató amerikai szakértő, David Fedman a Stanford Egyetem Branner könyvtárában dolgozott, amikor rég elfeledett második világháborús térképek akadtak a kezébe. Az Egyesült Államok légierje által kidolgozott munkák a japán városok elleni légitámadások precíziós bombázásainak tervét fedték fel.

A főbb stratégiai pontok kiiktatását célzó tervek és a valós bombázások között azonban hatalmas különbség volt. A bombázások hatvanhat japán város egészét érintették. A képen látható, Tokió belvárosáról készült légifotó feketeségei nem az egykori levéltáros tinta-tartóval való ügyetlenkedését, nem is a tengert, hanem a bombázások területét mutatják. ■

Forrás: *mult-kor.hu*

Bicikli – Könyvtár

Mindannyiunk számára ismert a könyvtár fogalma, ahonnan kedvünkre kölcsönözhetünk könyveket, de hallottunk-e már a Bicikli Könyvtárról, ahol ugyanezt megtehetjük a kétkerekűekkel.



A Londonból kiindult furcsa vállalkozás nemcsak a környezetbarát közlekedést hivatott népszerűsíteni, de a „könyvtáraikat” (bár célszerűbb lenne „biciklitárnak” nevezni) is újrahasznosított emeletes buszban alakították ki, ezzel új értelmet adva nekik.

Hasonlóan egy hagyományos könyvtárhoz, itt is kedvünkre böngészhetünk a különböző kerékpárok széles kínálatából, kikölcsönözhetjük és tesztelhetjük őket. A gazdag választéknak köszönhetően mindenki megtalálhatja a számára meg-



felelőt, és a kölcsönző lehetőséget biztosít a megvásárlására is.



Az átalakított busz alsó szintjén a bemutatóterem, míg a felső szinten a kölcsönző részleg található, ahol ruhákat és kerékpáros kiegészítőket is kipróbálhatunk. Akiknek szakértői tanácsra van szükségük, azokat a képzett, kétkerekűekre szakosodott dolgozó útba igazítja, illetve a hely nevéhez híven valódi kerékpáros könyvek is a segítségünkre lehetnek. ■

Forrás: tisztajovo.hu

Hatvankilenc évet késett

Hatvankilenc év késéssel vitt vissza egy könyvtári könyvet Észtországban egy férfi, azzal mentegetőzve, hogy a könyvtár bombatalálatot kapott a II. világháborúban és megrongálódott.

A nyolcvanas éveinek derekán járó férfi 1944. március 7-én kölcsönözte ki a könyvet Tallinn központi könyvtárából. Most, amikor visszavitte, sűrű bocsánatkérések közepette felajánlotta, hogy kifizeti a késedelmi bírságot – mondta kedden Ivika Trukson, a könyvtár dolgozója, hozzátéve, hogy semmiféle büntetéssel nem sújtják a férfit.

A könyv – Eduard Vilde észt író regénye – sértetlenül került vissza. ■

Forrás: mno.hu

Lebegő üveghó

Maranello az észak-olaszországi Emilia Romagna régióban fekvő település. A Ferrari-központnak is helyet adó köz-ség új könyvtárának egy szabadon álló épületekkel körülvett tömb belsejében találtak helyet.



A helyszín teljesen összefonódik a város szövetével, melyben az épület maga vízfelszín felett lebegő, hullámzó tömegével elvont helyet határoz meg. Ívesen tekergő külső üvegfalai mögött az olvasás nyilvános élménnyé emelkedik. Leplezetlenül bemutatja a tudás és a könyvtárat körülvevő környezetben való elmélyedés közötti kapcsolódást. Az épület transzparens tömege révén fejezi ki párbeszédét a városi környezettel, elérve ezzel az építészek részéről maguk elé kitűzött célt, mely a várossal történő közvetlen kapcsolat elérése volt.

Az Arata Isozaki és Andrea Maffei (utóbbi korábban a japán mester irodájában dolgozott) tervei alapján elkészült épület egy meglévő helyére épült, melynek falait részben megőrizték, és három



oldalról körítőfalként szolgálnak az üveghomlokzatokkal szemben. Ezeket a falakat borostyánnal futtatták be, így az üveghomlokzatok és a tükröződő vízfelület révén új természetes környezetet képeznek az olvasók számára. A földszintet szinte teljesen kitölti a kilencven férőhelyes olvasóterem, míg a pincszinten a digitális archívum és az oktatóterem kapott helyet.



„Az épület belsejében a teljesen fehér műgyantás padlóburkolat és a fehér bútorok kiemelik a környezet növényzetének az íves üvegfületeken betükröződő zöld árnyalatait. A könyvtár nyitott terét a padlóról, bútorokról, vízfelületről visszaverődő tükröződések fénye itatja át” – mondta Maffei a 2011-es átadást követően.

Forrás: tervlap.hu

Márciusi lapszámunk szerzői

Goldschmidt Éva
Móricz Zsigmond Városi Könyvtár,
Tata

Ignéczi Lilla
Katona Lajos Városi Könyvtár,
Vác

Nyíró Gizella
PTE Deák Ferenc Gyakorló Gimnázium
és Általános Iskola,
Pécs

Petrozsényi Eszter
Móricz Zsigmond Városi Könyvtár,
Tata

Szabóné Vörös Györgyi
Eütvös Károly Megyei Könyvtár,
Veszprém

Szilágyi Mariann
Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár,
Pécs

Virág Bognár Ágota
Országos Idegennyelvű Könyvtár,
Budapest

Vitéz Veronika
József Attila Megyei és Városi Könyvtár,
Tatabánya



KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ/LAP

XXV. évf. 2013. 3. szám

Kiadja
az Informatikai és Könyvtári Szövetség
a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Felelős kiadó: Fodor Péter
Főszerkesztő: Fülöp Ágnes (afulopa@gmail.com)
Nyomdai előkészítés: Tóth János

Szerkesztőség:
1827 Budapest, Budavári Palota F épület
Tel./fax: 331-1398

Megjelenik évente tizenkétszer
A megrendelőknek befizetési csekket vagy számlát küldünk
Egy szám ára 520 Ft
Éves előfizetési díj áfával és postaköltséggel együtt 6200 Ft
Nyugdíjasoknak és könyvtár szakos hallgatóknak 2600 Ft
HU-ISSN 0865-1329

www.epa.oszk.hu/kl
kl@oszk.hu

Készült az Inkart Kft. nyomdájában
Felelős vezető: Somogyi Sándorné

